

DESEŇÁČEK

ZPRAVODAJ OBCE DESNÉ

ČÍSLO 71 • ROČNÍK 18 • 3/2019

Boj o desenský pohár, již po patnácté

Letos se u nás konal již 15. ročník soutěže „O pohár obce Desná“, který je součástí seriálu závodů Okresní ligy Svitavska. Je to závod, který byl letos 4. v řadě po Nedvězí, Oldřiši a Kamenci, tudíž byla na mnohých týmech znatelná vyčerpanost – včetně těch našich.

Nejprve bych začala s tím, jak se náš areál změnil. Z naší staré, takzvané „boudy“, se stal nový kiosek. Díky tomu se nám ulehčila příprava celé soutěže na další roky. Už se nemusí vše stěhovat ven do stánků, protože vše, co je během sportovního dne k občerstvení nejen závodníků potřeba, se již v kiosku nachází. Spolu s tím jsme letos také zmodernizovali jednu z našich základen na požární útok. Z betonové se stala základna tartanová. Dráha se tedy o dost zrychlila a čekali jsme, že na soutěži budou padat samé rychlé časy.

17. srpna ráno jsme se sešli na hřišti a začali jsme doladovat poslední detaily před tím, než přijedou první družstva. Závod samotný začínal po jedenácté hodině a přijelo k nám závodit 48 kolektivů. Z toho 29 mužských, 5 seniorských a 14 ženských – celkem 5 jich bylo našich.

Závod odstartovali naši muži. A tým měl velké ambice, jelikož se jim na trénincích docela dařilo a také byli

zvědaví, co dokážou předvést na novém tartanu. Avšak ohromný prostřik na pravém proudu neznamenal nijak dobrý výsledek – 24,50s. Tým B šel na řadu jako 7. a doufal, že dokáže předvést lepší výkon než první z desenských týmů. To se jim sice povedlo, ale čas 20,33s také neznamenal čas, který by se dokázal prodat do vyšších příček.

Po kategorii mužů přišla tradičně kategorie veteránů. Desenský tým nastoupil opět jako první a chtěl předvést dlouholetou zkušenost v požárních útocih. Navíc v předchozím kole v Kamenci předvedl parádní výsledek – 15,38s, což je dosavadní rekord tohoto družstva. Ale smůla se držela i tohoto týmu a po prostřiku si naši veteráni zapsali čas 16,46s.

Nakonec přišla kategorie žen, kde nám zbývaly poslední dvě naděje na desenský úspěch. Toho se držely i ženy z A týmu, které chtěly dokázat, že útoky pořád umí. Ale bohužel, zdržení jedné z proudařek na základně znamenalo, že nestihla včas doběhnout na místo, a tak si „Áčko“ připsalo neplatný pokus. Úplně poslední nadějí zůstal B tým žen. Ale bohužel to našim nejspíše nikdo nepřál, a tak si ženy po komplikacích na náběru připsaly 27,07s.

Letošní rok nám moc nepřál. Ale jak jsem již zmiňovala na začátku, 4 závody po sobě jsou náročné. Také se blíží konec sezony a každý se snaží dát ze sebe to nejlepší. Naším se to bohužel nepovedlo. Dopadlo to takto: muži A 23. místo, muži B 14. místo, veteráni 4. místo, ženy A 13. místo a ženy B 12. místo.

Medaile za 3. místa si od nás odvezly družstva z Pomezí B (muži - 17,82s), Oldřiše (veteráni - 15,97s) a z Kamence A (ženy - 17,54s). Stříbro si vezli do Širokého Dolu A (muži - 17,75s), Sádku (veteráni - 15,61s) a Kamence B (ženy - 17,41s). Vítězi se stali Zderaz B (muži - 17,60s), Hartmanice (veteráni - 15,44s) a Nedvězí (ženy - 16,97s).

Hanka Chaloupková

Usnesení Zastupitelstva obce Desná ze dne 26. 6. 2019

Zastupitelstvo obce Desná mimo jiné projednalo a schválilo:

- závěrečný účet obce Desná za rok 2018 včetně zprávy o přezkoumání hospodaření obce Desná za rok 2018 bez výhrad
- účetní závěrku obce Desná za rok 2018
- účetní závěrku příspěvkové organizace Mateřská škola Desná za rok 2018
- smlouvu o poskytnutí dotace na rok 2019 s Mikroregionem Litomyšlsko – Desinka na financování akce „Úpravy veřejných prostranství v regionu Desinka“
- smlouvu o poskytnutí dotace z POV na podporu místní prodejny
- smlouvu o budoucí smlouvě o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby Desná, nová DTS
- smlouvu o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene a dohodu o umístění stavby Desná, parcela 481/2 – knn
- rozpočtové opatření č. 1/2019
- rozpočtové opatření č. 2/2019
- pronájem části obecního pozemku p.p.č. 658 o výměře 39,96 m² a smlouvu o pronájmu p. Vlastimilu Čermákoví
- nákup židlí a stolů do hasičské zbrojnice
- poskytnutí dotace z rozpočtu obce ve výši 68 000,- Kč SDH Desná na vybudování startovací a rozběhové plochy a smlouvu o poskytnutí individuální dotace na rok 2019

Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu

Podzimní svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu se uskuteční **ve čtvrtek 17. října 2019** dle tohoto časového rozpisu:

- **stanoviště č. 1** – za mostem v Cikově
16:00 – 16:10 hodin
- **stanoviště č. 2** – u kaštanu u Jebouskových
16:10 – 16:20 hodin
- **stanoviště č. 3** – za mostem u Černého mlýna
16:20 – 16:30 hodin
- **stanoviště č. 4** – mezi zast. U Zavoralů a Renzovými
16:30 – 16:40 hodin
- **stanoviště č. 5** – u kříže
16:40 – 16:50 hodin
- **stanoviště č. 6** – točna
16:50 – 17:00 hodin

Znovu upozorňujeme na povinnost osobního předání odpadu na stanovištích.

Jubilea

V tomto čtvrtletí oslavili:

Miroslav Nádvorník	50 let
Pavlna Leischnerová	55 let
Ladislav Kladivo	60 let
Josef Vejrych	65 let
Marie Bartoňová	65 let
Václav Sýkora	70 let
Zdeňka Renzová	75 let
Zdeněk Dvořák	86 let
Ladislav Nádvorník	87 let
Ludmila Rosypalová	87 let
Miloslav Capoušek	90 let

*Všem oslavencům
přejeme do dalších let
mnoho zdraví a dobrou
životní pohodu.*

Žádost

Jak jste si jistě všimli, umístili jsme na nové čtvrti dva nové kontejnery na tříděný odpad. Rád bych, kdyby se mi doneslo, jestli je kapacita dostatečná, i jinde po obci nejen v nové čtvrti, vzhledem k frekvenci vyvážení 1x za 14 dnů, případně jak a čím toto sběrné místo doplnit. Vytříděný odpad se váží a dle množství za něj dostáváme odměnu, kterou investujeme zpět do odpadového hospodářství.

Jaroslav Kladivo

Reakce na článek SFŽP

Tak se mi dostal do rukou článek z časopisu PRIORITA Státního fondu životního prostředí, kde pan ministr Brabec odpovídá na otázky, mezi jiným na šetření pitnou vodou, využívání dešťové vody a také se vyjadřuje k sečení trávníků v obcích. Článek jsem si přečetl a nedalo mi, abych k němu nenapsal komentář. Šetření pitnou vodou s tím musím jen souhlasit a podporuji veškerou ochranu našich vodních zdrojů. Podle vyjádření správce vodovodu VHOS máme, dle rozborů, vodu vysoké kvality a je třeba si tohoto vážit. Co se týče využívání dešťové vody, tak pokud se projdete pěšky po naší obci, téměř u všech stavení je nějaká nádoba, ať už větší nebo menší, na dešťovou vodu, většinou již mnoho let. Takže v hospodaření s dešťovou vodou jsme na tom velice dobře i když toto hospodaření jste vymysleli sami a patří Vám za to dík. Je vidět že u nás ještě selský rozum nevymizel. A co se týče výšky strniška při sečení trávy v zahradách a po obci, kdy by prý mělo zůstat 20 cm vysoké z důvodu menšího vysychání půdy, je na pováženu. Určitě si pamatujete roky chladnější a vlhčí a také množství slimáků, kteří nám ztrpčovali život. Těm se daří ve vlhkých a stinných místech. Takže záleží pouze na Vašem zvážení, jak vysoký pažit budete nechávat a navíc výška 20cm je pouze doporučena, nikoliv uzákoněna.

Jaroslav Kladivo

BEZPEČNOSTNÍ DESATERO

© MV – generální ředitelství
Hasičského záchranného sboru
České republiky

Měli byste si uvědomit, že odpovědnost za své chování a za technické zabezpečení svých domovů proti požáru nesete pouze vy sami! Aby k těmto požárům nedocházelo a nedocházelo k úmrtím a zraněním, dodržujte toto BEZPEČNOSTNÍ DESATERO.

1. ČTĚTE NÁVODY

Instalujte a užívejte tepelné a jiné spotřebiče v souladu s průvodní dokumentací výrobce.

2. HLÍDEJTE OTEVŘENÝ OHEŇ

Nenechávejte bez dozoru otevřený plamen svíček, sporáku, krbu a zvyšte opatrnost při vaření.

3. POZOR NA CIGARETY

Při kouření a odhazování nedopalků do odpadkových košů nedopalky vždy dokonale uhasťte.

4. KONTROLA KOMÍNŮ

Dodržujte pravidla na údržbu a provoz spalinových cest.

5. TOPTĚ, JAK SE MÁ

Nedávejte do blízkosti topidel hořlavé látky, popel ukládejte do nehořlavé nádoby.

6. POUČTE SVÉ DĚTI

Dejte z dosahu dětí zápalky, zapalovače, vysvětlíte jim nebezpečí vzniku požáru.

7. VYBAVTE SVOJI DOMÁCNOST

Instalujte hlásiče požáru, vybavte domácnost hasicími spreji a přenosnými hasicími přístroji.

8. UDRŽUJTE V POŘÁDKU UZÁVĚRY INŽENÝRSKÝCH SÍTÍ

Hlavní vypínače elektrického proudu, uzávěry vody a plynu musejí být řádně označené a přístupné.

9. KONTROLUJTE ELEKTRICKÁ ZAŘÍZENÍ

Kontrolujte pravidelně stav spotřebičů a šňůrových vedení.

10. UDRŽUJTE PRŮCHODNÉ CHODBY A SCHODIŠTĚ

V případě požáru oceníte, že budete moci z hořícího domu rychle utéct a zachránit členy rodiny.

Ústavní soud 6. 8. 2019 definitivně potvrdil tzv. Zákonné právo, zeď rodiny Ječmíneků. Velice zábavné konstatování, že zeď sice stojí na předmětném pozemku, ale do této komunikace nezasahuje a další legrační tvrzení dalších, od okresního soudu, přes krajský k nejvyššímu soudu je pro mne obrazem lidské „spravedlnosti“. Začátek této záležitosti v roce 1999, kdy na obecním pozemku místní komunikace byla vystavěna nepovolená stavba a sepsána kupní smlouva mezi obcí Desná a panem Ječmínkem a do katastru nebyla vložena na základě žádosti o zpětvzetí návrhu vkladu z 27. 4. 2001. 3. 5. 2001 bylo řízení zastaveno i proto, že obec neodpověděla na dotaz katastrálního úřadu, zda p.p. 658 je místní komunikace. Až v roce 2006, kdy obec Desná směnnou smlouvou vyměnila pozemky a opět byl ignorován problém místní komunikace a zdi a podle zápisu z OÚ 25. 7. 2005 legalizuje převod směnou a to, že obec obdrží 10 m² podle zápisu z 6. 11. 2006, jako nevyužitelný pozemek – skála a Zdeněk Ječmínek dostane 343 m² obecních pozemků bez finančního vyrovnání, zapsáno, že p.p.č. 658 je místní komunikace nelze ji prodat. A zde je zapsáno, že v případě nedohody s p. Čermákem bude vedeno jednání s p. Ječmínkem k odstranění černé stavby nebo na své náklady vybuduje novou opěrnou zeď na Čermákově pozemku.

Další vývoj ve věci nastal v roce 2012, kdy ing. Čermák požádal o vytyčení hranice obecní komunikace a bylo zjištěno, že obci zbývá asi 80 cm v nejužším místě, provoz probíhá z větší části na p.p.č. 9 ing. Čermáka. Tak někdo zabere cizí pozemek, poškodí v návaznosti dalšího vlastníka a to je právo? Jaké? Reakce p. Ječmínekové z 8. 2. 2013 byla, co je jim do toho, že obec má problémy s Čermákovými. Je prý to záležitost jen naše a našich předchůdců, kteří dávali povolení, podepisovali smlouvy, vzali peníze a situaci neřešili... a peníze nevrátili. A to je pravda! Ve vyjádřeních soudů je nečinnost obce zmiňována. Peníze jsme v roce 2015 Ječmínekům vrátili. Nehoráznosti u soudů, 2x okresní, 2x krajský, nejvyšší a ústavní ani nepopisují, pro obec smutné čtení. A na závěr, Policií ČR OO Litomyšl pro podezření ze spáchání přečinu „Porušení povinnosti při správě cizího majetku“ podle § 220 trestního zákoníku a § 221 a § 329 zneužití pravomoci úřední osoby Josef Jebousek

Josef Jebousek

Vážení obyvatelé rodinných domů, bytů,

oslovujeme Vás touto cestou proto, že stále evidujeme vysoký počet požárů v domácnostech, které mají tragické následky. Každý rok dochází k více než tisícovce požárů v obytných budovách, kde umírají desítky lidí a stovky jich jsou zraněny.

Novinky z naší školičky

Nedávno byly prázdniny...kam tak rychle utekly??? Všichni se tomuto diví, ale je to tak. Už jsou pryč...ach jo.

Naše školka otevřela své brány a v obou třídách to značně ožilo. Do naší školky nastoupilo od září 10 nových dětí. 8 školáků odešlo do základní školy a dvě děti se nám odstěhovaly, takže jsme mohli přijmout stejný počet (10) nových. Kapacita školy nám umožňuje přijímat děti do maximálního počtu 35 dětí. Tedy školka v Desné je opět plná.

Personál školy zůstává nezměněn ve složení:

provozní pracovníce: kuchařka: Marie Patrná (Poříčí), školnice: Jana Kusá (Desná), školní asistent: Lenka Šedová (Budislav)

pedagogické pracovníce: Anna Veselíková (Horní Újezd), Nikola Vyskočilová (Litomyšl), Dagmar Sedláčková (Němčice) a nově Kristýna Jirečková (Dolní Újezd - na částečný úvazek)

Děti jsou rozděleny do dvou tříd: „KOŤÁTKA“ a „MYŠIČKY“. Druhým školním rokem pracujeme s dětmi na základě školního vzdělávacího programu s názvem: „Rok s kocourkem Matyáškem“. Tento vzdělávací program rozpracovávají paní učitelky do svých třídních vzdělávacích programů – pro obě dvě třídy. Vyvěšen k nahlédnutí je v šatně MŠ.

Motto programu je:

„Já jsem kotě, ty jsi dítě, jen chvíli jsme na světě.

Na cestu se vydejme, kamarády hledejme...

Je dobré mít přátele, s nimi je nám vesele...“

V letošním školním roce jsme zařazeni ve dvou projektech: MAP 2 a Šablony 2... Z programu „Podpora a výstavby a rozvoje dětských dopravních hřišť v Pardubickém kraji“ - název akce: „**Podpora výuky bezpečnosti a ochrany dětí v silničním provozu v obcích Desná a Poříčí u Litomyšle**“ využíváme dětská kola, tříkolky, koloběžky... - viz. foto.

A co nás čeká v následujících dnech, týdnech, měsících??? Tak například: Drakiáda, Podzimní tvořivá dílnička s rodiči, divadlo v naší školičce, narozeninový dort, ukázka života zvířat od pracovníků veterinární správy atd...

Tak se těšíme na nové hry, aktivity, nové poznávání, hledání, experimentování...

*Krásný podzim plný barev přejí děti a pracovníci
Mateřské školy Desná.*

Letošní druhá vycházka byla vybrána a směřována po okolí města Luže, kam jsme dojeli auty a pak pokračovali již pěšky. Procházíme pěkně upraveným parkem Hamzovy léčebny a směřujeme ke hradu Košumberk. Z historie se od průvodkyně dozvídáme, že hrad začal budovat majitel panství rytíř Ojří z Košumberka v druhé polovině 13. století. V roce 1372 zakoupili hrad i panství Slavatové, kteří zde pak působili téměř tři století. V roce 1573 hrad od zásahu bleskem vyhořel. Při obnově byl přestavěn na renesanční zámek. Při dalších stavebních úpravách byl vybudován i dvoukřídlý palác. Časem měnil majitele a nějaký čas byl hrad v majetku řádu Jezuitů. V roce 1826 panství koupil rod Thurn Taxisů, který jej vlastnil až do roku 1922. Tento rod od roku 1855 vlastnil i zámek v Litomyšli. Pozemky náležející zdejšímu panství byly při pozemkové reformě zestátněny a hrad přešel do vlastnictví „Družstva na záchranu hradu Košumberk“, které provedlo nezbytné konzervační práce. Od roku 1953 je hrad ve vlastnictví státu a v roce 1991 hrad přešel do vlastnictví města Luže. V létě hrad ožívá hudbou, konají se zde koncerty i svatby a přípravy na jednu svatbu jsme mohli vidět i my. Při sestupu od hradu jsme mohli v přílehlém oploceném podhradí vidět i jelení zvěř, včetně krásného dvanáctáka.

Po prohlídce zříceniny zbytků hradu a pořízení společné fotografie, pokračujeme městem k poutnímu kostelu na Chlumku. Procházíme kolem kaple Jana Nepomuckého, postavené v roce 1746 a přicházíme k nepřehlédnutelné dominantě města Luže, poutnímu baroknímu kostelu Panny Marie Pomocné. Zde je domluvena návštěva a místní pan kostelník nás seznamuje s historií této vzácné a krásné stavby. Chrám vystavěn v letech 1690 – 1700 z popudu a podpory hraběnky Marie Maxmiliány Haislerové ze Žďáru, která získala obraz Panny Marie Pasovské od svého bratra, umístila jej v kapli hradu Košumberk. Snaha o zpřístupnění obrazu pro velký zájem veřejnosti, ji vedla k založení a vybudování poutního místa na Chlumku, nejprve kapli v roce 1667, kde byl obraz umístěn a později poutního kostela, kde tento obraz je na

hlavním oltáři. Uvnitř kostela je nádherná sochařská výzdoba a krásné varhany. V roce 1878 došlo zde k velkému požáru. K dalšímu požáru došlo též v roce 1949. Ke konci 20. století došlo k velkým opravám schodiště, věží, střech i ke generální opravě fasády hlavního průčelí tohoto kostela. V roce 2018 byl celý areál kostela prohlášen národní kulturní památkou České republiky. Jedno náhodné a příjemné překvapení nás čekalo uvnitř kostela. Probíhala zde mše sv. a kněz naši výpravu v tomto kostele nečekaně překvapivě přivítal.

Po ukončení prohlídky kostela pokračujeme na náměstí a zastavujeme se na předem dojednaný oběd v místní restauraci „Na Kovárně“. Měli jsme v úmyslu se podívat ještě do místní židovské synagogy, ale bylo tam zavřeno. Proto se vracíme k autům a cestou zpět ještě odbočujeme k nedaleké vyhlídce „U Poklony“. Zde se traduje, že před 200 lety se zřítíl v těchto místech z příkrého srázu vozka se čtyřspřežím zapřaženým v kočáru. Až na pár oděrek se nikomu nic nestalo. Obyvatelé to považovali za zázrak, a proto nechali na tomto místě zbudovat památník Svaté Trojice.

Měli jsme možnost prožít státní svátek 6. července 2019 za pěkného počasí jako den plný pěkných zážitků i překvapení. Pochod již byl 27. v pořadí celkem nenáročný a zúčastnilo se jej 16 příznivců pěší turistiky. Děkujeme všem za účast a potřebnou dobrou náladu a organizátorům za pečlivou přípravu.

Oldřich Kladivo

OKRASNÁ ŠKOLKA STRAKOV

PODZIM 2019

OD POLOVINY ŘÍJNA PRODEJ OVOCNÝCH DŘEVIN A RŮŽÍ

**Široký sortiment listnatých a jehličnatých dřevin, trvalek a travin
Rhododendrony, azalky, vřesy, vřesovce a borůvky**

VLASTNÍ PRODUKCE NEBO OD PŘEDNÍCH ČESKÝCH PĚSTITELŮ

dále nabízíme substráty, mulčovací kůru i hnojiva

PO-PÁ od 7:00 do 17:00, SO od 8:00 do 11:30

Strakov 22, 570 01 Litomyšl

tel.:461 639 001

ars-skolkastrakov@centrum.cz

www.ars-vavrin.cz

Děni v TJ Horní Újezd

Období volna uteče vždy velice rychle a u fotbalistů to platí dvojnásob. Prázdniny pro nás spíš než odpočinkem byly obdobím, kdy jsme museli připravit všechna naše družstva na nový ročník mistrovských soutěží. Sezóna 2019/2020 je pro nás v tomto ohledu přelomová, protože se ve spolupráci s Morašicemi podařilo zkompletovat celé portfolio mládežnických mužstev, takže kromě týmu mužů máme mladší a starší přípravku, mladší a starší žáky a dorost, což je veliký úspěch a veliký příslib do budoucnosti, ale také mnoho starostí, protože lidské zdroje jsou takovým množstvím týmů do značné míry vyčerpány a za jakoukoliv trenérskou pomoc bychom byli velice vděční. Kromě toho jsme uspořádali hojně navštěvovaný sportovní den pro děti a zájezd na Újezdský pohár do Horního Újezdu, okr. Přerov.

Týmy přípravky zahájily letní přípravu v polovině srpna. Mladší přípravka (ročník 2011 a mladší) se bude opírat o kvalitní dorazový ročník 2011, který se pokusí doplnit kluci, kteří moc zkušeností s turnaji nemají. Letos se do okresní soutěže přihlásilo pouze sedm mužstev a jsme zvědaví, jak nový tým obstojí. Hráči se budou vyrovnávat s několika změnami v pravidlech, tou hlavní je rozehrávání autů, kdy se bude moci aut klasicky hodit, nebo rozehrát vykopnutím, nebo si ho bude moci hráč sám rozehrát vyvedením míče. V rámci mladší přípravky funguje také fotbalová školička, kde trénují nejmenší kluci i holky. Trenéry mladší přípravky jsou Mgr. Zdeněk Beneš, Zdeněk Beneš st., Jaroslav Chaun a Pavla Kyselová. Starší přípravka (ročník 2009 a 2010) měla oproti mladší přípravce o prázdninách slabší tréninkovou účast, ale pevně doufáme, že se šikovní kluci ročníku 2010 v nové kategorii neztratí. Starší přípravku trénuje František Bartoš a Václav Žďára.

V žákovské kategorii trénujeme dohromady, protože starších žáků letos moc nemáme. Mladší žáci (ročník 2007 a 2008) hrají okresní přebor Chrudimska, protože na Svitavsku se pro malý zájem nepodařilo soutěž pro tuto kategorii naplnit. Tým pod vedením Jiřího Kučery vstoupil do nové sezóny dvěma vysokými výhrami, čímž naznačil, že by se znovu mohl pohybovat na špici tabulky. Starší žáky (ročník 2005 a 2006) má na starosti Tomáš Chadima. Vstup do soutěže se klukům také vydařil a určitě je v silách tohoto mužstva vylepšit loňské umístění.

Po tříleté pauze se nám opět podařilo dát dohromady dorost (ročník 2001 – 2004). Po jednání s okolními mužstvy jsme se nakonec rozhodli pokračovat v osvědčené spolupráci s Morašicemi. K slušně navštěvovaným tréninkovým jednotkám tým odehrál dvě přátelská utkání proti soukлубí Němčice/Sloupnice, jednou jsme vyhráli a jednou se radoval náš soupeř. Stejnou bilanci máme i ze dvou prázdninových mistrovských zápasů. Z našeho oddílu tým vede Pavel Beneš. Jsme rádi, že dorostenci díky své kvalitě dokáží zaskočit i v týmu mužů.

Muži zahájili letní přípravu jako první a také toho za uplynulé období stihli nejvíce. Na Újezdském poháru v silně kombinované sestavě obsadili 5. (předposlední)

místo, ale o to více si zájezd užili. Jediný klasický přátelský zápas odehráli proti Krouně a zvítězili 7:2. V Poháru OFS Svitavy postoupili do jarního semifinále, když vyřadili Hradec nad Svitavou a Čistou. V okresním přeboru mají po čtyřech kolech na kontě dvě vítězství a dvě porážky. Tým v letní pauze opustil Ondra Hladík, který se vrátil do Pomezí, a Petr Zaal, který se vrátil do Babic (střední Čechy). Naopak se povedlo přivést Kamila Čecha z Mladějova, Viktora Otavu ze Sebranic, Tomáše Pražana ze Skutče a Petra Stoklásk z Bystrého. Na pozici trenéra pokračuje zkušený Pavel Schejbal ze Svitav a vedoucím mužstva je Roman Chadima.

Kromě péče o výše uvedená mužstva máme na září naplánovanou rekonstrukci sítě za brankami, 16. listopadu uspořádáme taneční zábavu s kapelou Plazma rock z Králík a pomalu se chystáme na prosincovou Štěpánskou zábavu a turnaj ve stolním tenise. Práce mnoho, lidí a času málo, tak nás aspoň přijďte v našem úsilí podpořit.

Mgr. Zdeněk Beneš

Pozvánka na fotbal na Horní Újezd

Mladší přípravka

neděle 6. 10. 9:30 turnaj Horní Újezd

Starší přípravka

neděle 22. 9. 9:30 turnaj Horní Újezd

neděle 20. 10. 9:30 turnaj Horní Újezd

Mladší žáci

sobota 28. 9. 10:00 Horní Újezd/Morašice – Vítanov
neděle 27. 10. 9:30 Horní Újezd/Morašice – Němčice

Starší žáci

neděle 29. 9. 10:00 Horní Újezd/Morašice – Městečko Trnávka
neděle 13. 10. 10:00 Horní Újezd/Morašice – Kunčina/Mladějov
sobota 26. 10. 10:00 Horní Újezd/Morašice – Bystré

Dorost

neděle 29. 9. 13:00 Horní Újezd/Morašice – Luže/Rosice u Chrasti
neděle 13. 10. 12:30 Horní Újezd/Morašice – Sruby
neděle 27. 10. 11:30 Horní Újezd/Morašice – Kameničky

Muži

neděle 29. 9. 15:30 Horní Újezd – Morašice
neděle 6. 10. 15:30 Horní Újezd – Opatov
neděle 13. 10. 15:00 Horní Újezd – Janov
neděle 27. 10. 14:00 Horní Újezd – Radiměř

Kompletní rozpis zápasů všech mužstev TJ Horní Újezd najdete na www.tjhorniujezd.cz

PLAZMA

ROCK

KD HORNÍ ÚJEZD

SO
16/11

WWW.PLAZMA.JEX.CZ

WWW.TJHORNIUJEZD.CZ

O počasí

Co nás obklopuje v každé chvíli? Jistě láska našich blízkých. Ale jen vyjdeme přede dveře domu, je to počasí. Někdy příjemné, jindy nepříjemné. Někdy fádni stále stejné, jindy natolik proměnlivé, že nedokážeme ani odhadnout, co přijde za malou chvíli. Některé jeho projevy jsou natolik extrémní, že si je pamatujeme po dlouhá léta. Například v padesátých a šedesátých letech zde téměř neplodily vlašské ořechy, ač dříve bylo ořechů dost, protože každé jaro v květu pomrzly. Dnes je úroda pravidelná.

Asi v roce 1973 ještě 5. června se listy odkvetlých jahod třpytily silnou jinovatkou ranního mrazíku a hned po třech měsících 23. září už znova přituhlo a na trávě se objevil šedivák. To byl rok s nejkratší dobou bez mrazu. Teď zase máme tolik tepla, až to škodí a ohrožuje samu přírodu.

Nebo kdysi v jedné noci byla bouřka natolik intenzivní, že více jak hodinu byla doslova ohnivá obloha nad našima hlavama nepřetržitě osvětlena tisíci a tisíci křížujícími se blesky, takže bylo do dálky vidět jako při úplňku měsíce. Traskavý a praskavý hukot hromů vysokých i hlubokých tónů otřásl celou dobu krajinou a tehdy shořel od blesku dům pana Flídra na Horním Újezdě. Tato bouřka mi vnutila přímo hororový prožitek.

Sám mám na bouři, popisovanou v následujícím článku, 7. 7. 2017 osobní vzpomínku. Byli jsme tehdy u Standy ve Starém Svojanově na mši sv., když při prvních slovech

kázání začaly padat kroupy. V první chvíli a při prvních úderech jsem si myslel, že na kostel někdo hází velké kameny, jaké to byly rány. Okna tam jsou maličká a vysoko, takže jsme ven neviděli. Pak to začalo ve velkém, rány na šindelovou střechu kostela a zejména na šindelovou stříšku vstupní předsínky byly tak silné, že zvuk reproduktoru i varhan zcela zanikl. Po mši sv. jsme teprve uviděli, co na nás padalo. V trávě byla slabší vrstva krup. Kroupy byly převážně diskového tvaru, některé s tvrdou průhlednou ledovou čočkou uprostřed a vnější prsteneček byl taky tvrdý, ale hrubého vločkového povrchu, mléčně bílý a kalný. Několik krup jsem vzal do auta a po návratu

na faru jsem je vyfotil asi hodinu po jejich spadnutí, takže už byly po vrchu trochu roztálené a čočky ztratily na čiré průhlednosti. Velikost měly kolem 4 - 4,5 cm a asi 1,5 - 2 cm tloušťka prstence. Čočka byla jako propadlá, o něco slabší. Na obrázku jsou pro porovnání vyfoceny s velkou tubou zubní pasty. Dolíky po kroupách si vozíme na střeše auta stále sebou.

Počasí řídí masa nepředstavitelně obrovských energií, že se tomu těžko rozumí.

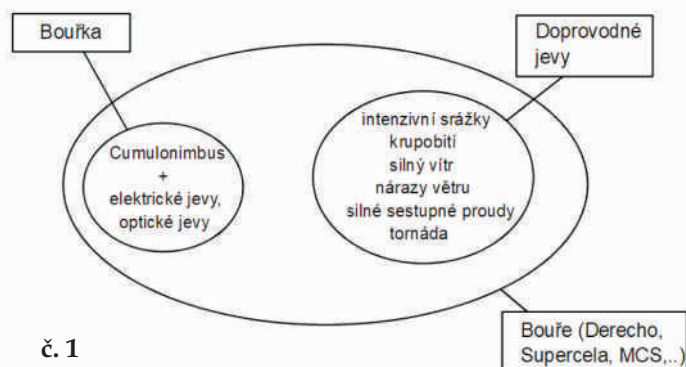
Pozorovat počasí a jeho souvislosti je už od školních let koníčkem Jana Jareše. Pořizuje a vede přesné zápisy, soustavné propočty převedené do grafů, fotografie aktuálních projevů oblohy, pohledy radarů a mnoho dalšího. Zde nám představí několik svých pozorování a zpracovaných výsledků.

Stanislav Tomšíček

Ve světě i v naší krásné vlasti již po několik roků zaznamenáváme změny v projevech počasí. Přibývá extrémních projevů, ubývá pravidelných mírných dešťů...

V následujících několika článcích se budeme těmto jevům počasí věnovat. Vysvětlíme si některé pojmy a uvedeme konkrétní extrémní situace, které zasáhly i naši obec Desnou.

Obrázek č. 1 názorně vysvětluje rozdíl mezi bouřkou a bouří. O bouřce mluvíme, pokud narostly bouřkové mraky (cumulonimbus), ze kterých prší a blýská se. O bouři mluvíme, pokud je bouřka provázena dalšími doprovodnými jevy (extrémní přívalové srážky, kroupy,

č. 1
silný vítr, tornáda).

Obr. č. 1: bouřka vs bouře (zdroj: ČHMÚ)

Druhy bouře pak jsou např. SUPERCELA (supercelární bouře), DERECHO a MCS, které nyní přiblížíme.

Bouře 3. 8. 2019 (obr. č.2)

Obr. č. 2: bouře 3. 8. 2019 (převzato z Facebooku)

Tento den se přes katastrof naší obce přehnal bouřka. Ve chvíli, kdy přecházela přes naši obec, měla aktivní část (území, kde se blýskalo) rozlohu asi 120 km². Na našem katastru se zdržela asi 10 minut, celkově trvala asi hodinu. Ovlažila zemi srážkami o výšce 41 mm, což při rozloze 4,77 km² katastru Desná činí 195 570 m³ dešťové vody. Toto množství se vejde do krychle o délce strany 58 m. Po dobu trvání bouřky byla obloha ozářena světlem blesku asi 700 x. Z hlediska četnosti blesků se jednalo o malou, bezvýznamnou bouřku. Jeden průměrný blesk s napětím ve

stovkách milionů voltů by dokázal na měsíc rozsvítit jednu obyčejnou žárovku, tedy jedna žárovka by z těchto blesků svítila 700 měsíců = 58,3 roků. Nejvyšší teplota v kanále blesku dosahuje až 31 000 stupňů a trvá jen několik miliontin sekundy. Místo, které je zasaženo bleskem, se krátkodobě může zahřát až na 1 800 stupňů. Za určitých podmínek se mohou v horní části bouřkového oblaku vytvořit tzv. pozitivní blesky. Tvoří asi 5% všech blesků. Mohou udeřit až 30 km od bouřky, většinou před bouřkou. Mohou mít až miliardu voltů a teplotu 90 000 °C.

Supercelární bouře

Obr. č. 3: Ukázková fotografie supercely (převzato z webu Amatérské Meteorologické Společnosti)

Supercelární bouře (supercela) vzniká za příznivých podmínek (vhodné dynamické proudění vzduchu, příznivá vlhkost a teplota vzduchu, labilita vzduchu,..), ve spodní části bouře se nachází rotující talířovitý mrak (wallcloud), který nasává teplý a vlhký vzduch silným vzestupným proudem. Rotující základna dosahuje průměru jednotek kilometrů. Vzestupný proud pak může mít výšku až 21 km. V tomto vzestupném proudě se vzdušná vlhkost ochlazuje a vytváří se krystalky ledu, které narůstají. Když je již vzestupný proud neunes, padají dolů sestupným proudem a se zvyšující se teplotou tají a padají jako déšť, větší krystaly ledu, které nestihnou roztát, pak padají jako kroupy. Aby se tato bouře mohla nazývat supercelou, musí mezi vzestupným a sestupným proudem být rotující část v celé výšce (**mezocyklóna**), navazující na spodní rotující talířovitý útvar. Na obrázku č. 3 vidíme pouze talířovitý útvar, tedy spodní část vzestupného proudu.

V souvislosti s výskytem supercel může dojít ke vzniku **tornáda**. Supercely bývají často doprovázeny intenzivními elektrickými výboji blesků a prudkým, přívalovým deštěm, ale zejména krupobitím, jež bývá silné (tj. s průměrem krup nad 2 cm), v některých případech se objevují i obří kroupy (tj. s průměrem nad 7 cm). Délka životnosti supercely je od několika desítek minut po několik hodin a vzdálenost, kterou bouře urazí, může být až 600 kilometrů. Pás škod však není nijak zvlášť široký, většinou velikost nepřesáhne 20 kilometrů (pokud se vůbec nějaké škody objeví, není to pravidlem).

Dne 7. 7. 2017 zasáhly Česko od severozápadu silné bouřky s kroupami, přívalovými srážkami a silnými nárazy větru. V tento den se objevilo také šestnáct supercel a z toho dvě přešly Desnou. První supercela dorazila kolem 17:30 a projevila se hlavně krupobitím, největší kroupy měly rozměr 2,3 cm. Druhá přišla o CCA 30 minut později a přinesla s sebou přívalový déšť, při kterém za krátkou dobu spadlo 32 mm a silné poryvy větru.

Derecho Obr. č. 4: Derecho, které nás přešlo, foceno v Polsku (převzato z webu Amatérské Meteorologické Společnosti)

(čteno derečo)

Derecho je typ bouře, která je charakteristická svým rychlým pohybem (i více než 65 km/h) a velmi silným větrem (80 až 150 km/h). Na čele bouře mohou být rozměrově malé sestupné proudy (microbursty), které nárazový vítr lokálně zesílí až na rychlost kolem 200

km/h). Na meteorologickém radaru vypadá derecho jako napnutý luk do tvaru písmene U. Čelo této bouře je mohutné a zabírá velkou část oblohy. Běžně překonává i vzdálenosti, které se měří ve stovkách kilometrů a pás škod může na šířku přesáhnout i 100 kilometrů. Životnost těchto bouří může být až 12 hodin.

Nad střední Evropou se 10. 8. 2017 nacházelo teplotní rozhraní s velkými rozdíly teplot mezi západem a východem ČR (na západě kolem 18 stupňů, na východě kolem 32 stupňů). Tyto rozdíly, společně se zvlněnou studenou frontou a výrazným stříhem větru, vytvořily ideální podmínky pro silné bouře. Kolem deváté hodiny večer bouře jdoucí od jihu (až ze Slovinska a Chorvatska) směrem na sever překonala naši hranici s Rakouskem a velmi rychle postupovala dál. Ve 22:35 již zasáhla Desnou a okolí. Na Desné se nárazy větru pohybovaly kolem 90 km/h, (v blízkém okolí byly zaznamenány škody jako spadlé stromy nebo rozbitá okna), kroupy, které se také objevily měly průměr kolem 1 cm a přívalové srážky přinesly 36 mm vody. **Tato bouře poté postupovala do Polska, kde ji už za bílého dne krásně zdokumentovali. (obr. č 4).** Pro srovnání s četností blesků bouřky z 3. 8. 2019, která přešla Desnou, tento bouřkový systém obsahoval asi 160 000 blesků.

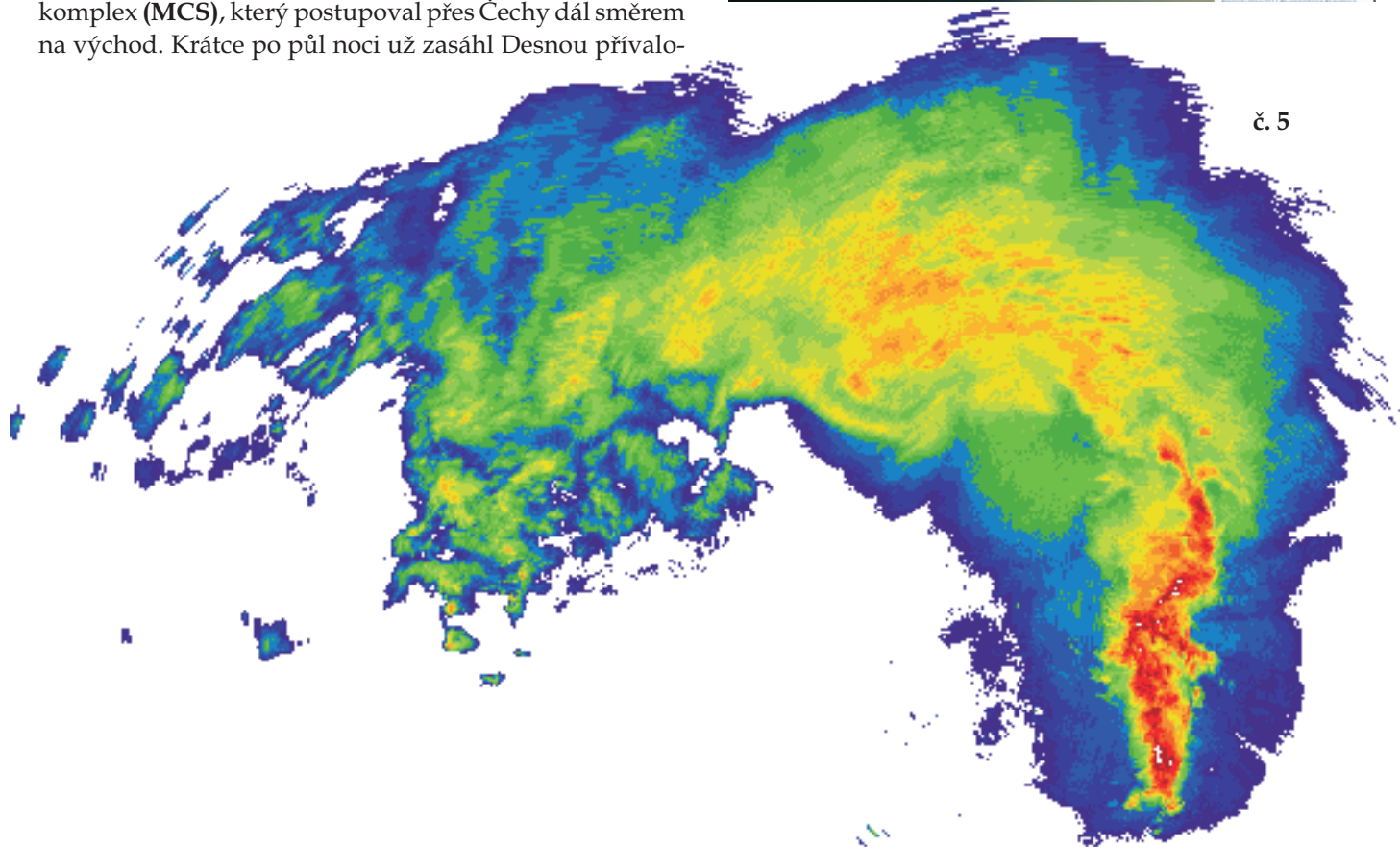
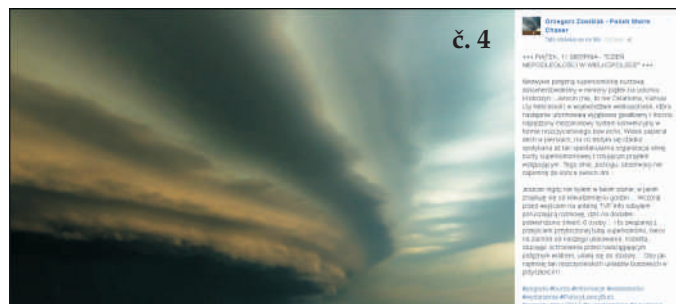
MCS (Mesoscale convective system)

Bezměřitkový konvektivní systém, který tvoří mnoho jednotlivých bouřek navazujících na sebe a přetrvává mnoho hodin. Rozloha tohoto bouřkového systému musí být minimálně v jednom rozměru ve stovkách kilometrů. Přináší s sebou přívalové srážky.

Obr. č. 5: radarový snímek bouře MCS 11. 6. 2018 (zdroj: ČHMÚ)

Dne 11. 6. 2018 vznikl kolem desáté hodiny večer nad Šumavou bleskově velmi aktivní, obrovský bouřkový komplex (MCS), který postupoval přes Čechy dál směrem na východ. Krátce po půl noci už zasáhl Desnou přívalovými

vými srážkami. Během 30 minut napršelo 25mm vody. Na obrázku č. 5 se jedná o oranžovočervené bouřkové pole, které má šířku cca 120 km. Bílé označená místa znamenají extrémní srážky, případně slabé krupobití.

Mladí hasiči zachránili cestovatele Huga

Letošní letní pobyt, jak už nadpis napovídá, se nesl v duchu záchrany (ne)známého cestovatele Huga Všudybyla. Pobyt se uskutečnil 3. - 7. srpna v Bošíně u Chocně, v letošním roce se ho zúčastnilo 19 dětí. Ještě před zahájením pobytu dostali všichni účastníci tábora dopis, v němž je neznámý cestovatel prosí o pomoc při úniku z Tajuplného ostrova a stanoví termín schůzky, který byl dnem zahájení tábora. Tématem pobytu byl tedy Tajuplný ostrov. Na schůzce děti našli schovanou vysílačku, protože Huga unesli domorodci a nemohl dorazit na schůzku. Pomocí vysílačky jim cestovatel posílal různé vzkazy s úkoly a indiciemi, jak se k němu dostat. Děti musely plnit cestou k záchraně různé úkoly, např. vyrobit si svíčky, aby měli světlo, chytat ryby, rozdělat oheň a uvařit na něm vajíčko, výbuchem si uvolnit cestu do tajné jeskyně a zachránit trosečníka, který se objevil na ostrově. Luštili také nápisy, které na ostrově zanechal bájný král Ášóka. Cestovatele děti zachránily poslední večer, kdy se domorodci vydali na výpravu na druhý konec ostrova. Hugo odpálil světlici, což bylo znamení, že můžeme vyrazit. Část cesty musely zvládnout menší děti po skupinkách, větší samostatně, byla to taková obdoba stezky odvahy. Protože jedinou možností úniku z ostrova, bylo odlétnout horkovzdušným balónem, dostávaly děti každý den předměty, z nichž na konci tábora sestavili balón a pomohli Hugovi s únikem.

Celý pobyt, až na pár vosích štípanců a jeden zlomený loket, proběhl bez větších potíží a zádrhelů. Chtěla bych

upřímně poděkovat všem, kteří se podíleli na přípravách a průběhu našeho pobytu, protože oboje je časově velmi náročné.

Věra Rosypalová

